

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4763

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2881

L I T U R G I C I .

2882

status praesens, nisi in Codice seq.
aperte Calderini nomen preeferret. Hunc igitur Codicem confer.

DCCXCVII.

669 Codex chartaceus lat. Sec. XV. sub finem vero XIV. Folior. 163. 4. maximam partem in charta polita nitide exaratus et rubricis distinctus ita preescribitur: *Jobannis Caldrini liber cui nomen est thezaurus Pontificum Incipit feliciter. Jobannis hujus patria Bononiensis, ob insignes animi dotes a celebri Johanne Andreea adoptati, Iuris Canonici Doctoris et Bononiae usque ad an. mortis 1365. Professoris Opera in Jus memoratum nota et non semel typis vulgata sunt; praesens vero Liber Fabricio, Mansio, Pancirolo, Tirabosco ignotus, quod sciam, lucem nunquam vedit, Nobis jam Codice preeced. ad eorum indicatus. Sunt in eo preeclare congregata omnia, quae ad Episcopatus, inferiorumque in Ecclesia Graduum Officia, Ritusque sacros spectant, quaeque alio nomine Benedictionalia, Ritualia, Ceremonalia, Pontificalia appellantur. Prooemii ad quandam Episcopum directi hoc est initium: Quemadmodum Constantinus Episcopus Cypri dicit in Concilio Melden. (I. Nicaeno II.) non oportet nos qui Episcopi sumus, indigere doctrina, sed aliorum esse doctores &c. Sequuntur multa de dotibus in Episcopo requisitis ex J. Can. et postquam Autor dixisset, se multa sumfisse de rationali diuinorum Offi-*

ciorum guillelmi durandi, ita de Opero suo pergit: Qui liber in quinque partes diuiditur — In prima parte tractatur de collatione ecclesiasticorum ordinum et dignitatum. In 2^a de consecratione ecclesiastum altarium Cy nteriorum. In tertia de canonizatione sanctorum, celebratione festiuitatum letaniarum nuptiarum et jeuniiorum et de ordine Officii Quinte et Sexte ferie et Sabbati sacre Eboronade. In quarta de celebratione conciliorum et in ratione (administratione?) diuinorum officiorum et ordine officij nocturni et diurni. In qua ita de administratione necessariorum sacramentorum ecclesiasticorum. Partes singulae preeviis Tractandorum Titulis instructae sunt. Pars I. incipit: De ecclesiasticis ordinibus in genere sermo. Videndum est quid sit ordo &c. Totius Operis finis cum clausula: ne sine viactione decedat v. d. baptizari. Et sic est finis libri Thezaurorum pontificum Per R. d. Joannem Caldrini de Bononia editi. Scriptique per me Joannem benrici de Borsalia. An. domini M^o CCCC^o LXIII°. feruente expeditione contra Turcos Regnante Paulo primo (II.) Pontifice Maximo. Adhaerent ab eadem manu: I. De canonizatione alicuius sancti uel sancte. Ritus, qui incipit: Paretur summus pontifex ac Cardinales atque prelati paramentis albis &c. Nescio, an ullibi impressus sit; differt enim ab iis, quos memorat Benedictus XIV. de Beatt. Canoniz. L. I. c. 36. §. 7. uti etiam ab eo, quem refert Cph. Marcellus de Ritib. eccl.

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4763

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2883

C O D I C E S

2884

eccl. edit. Venet. 1516. fol. 30.
II. Copia bulle Nicolai pape Quinti de innouatione anni Iubilei cum alijs literis insertis. Literae inseratae sunt Clementis VI. et Gregorii XI. Iubileum anno quinquagesimo adfigentium, quos Nicolaus sequitur. Bulla incipit: *Immensa et innumerabilia sunt diuine misericordie munera &c.* *Vidorellus* in addit. ad *Ciaconii* Vitam Nicolai ait, visam sibi *m.s.* in *Vatic.* Archivo, unde miror eam in *Car. Cocquelinii Bullarum Collectione*, quae *Amplissima* inscribitur, T. III. non comparere.

Fol. 145. et deinceps alia manu: *Breue pape ad dominum Gorcensem pro clero Metensi. Datum, ut in calce, Rome apud sanctum Petrum sub Anulo piscatoris die XVIII. Maij MCCCCLXIII. pont. nostri Anno quinto.* Igitur *Pii II. ad Udalr. de Sonnenberg Friderico III. Imp.* a consiliis, et sibi, dum esset *Aen. Silvius*, probe notum. Feryente disficio inter *Dietherum Isemburgicum* et *Adolphum Nassovium* de *Sede Moguntina*, Pontificeque *Adolphum* legitimum Praesulem declarante *Metenses* pertinaciter *Diethero* adhaerebant, Canonicosque *Pio* morigeros multum vexatos urbe tandem excedere coegere; rogat igitur *Udalricum* Pontifex, ut Imperatorem permoveat ad *Bannum Imperiale* in Urbem refractariam promulgandum. Initium: *Non putamus latere tuam fraternitatem quantis oppressionibus. quantis violentijs et dampnis Iusticiarij et gubernato-*

res Ciuitatis Metensis dilectos filios Decanum et Capitulum Metense eorumque adherentes contra libertatem ecclesiasticam persequenti sunt &c. Non extat inter *Epistolas Aen. Silvii*, nec adfuit *Meurisso* in gallica *Episcopor. Metens. Historia* edita *Metis* 1634. qui ceterum totam hanc Controversiam L. III. p. 570. ab ovo enarrat.

Fol. 146. p. 2. Iudicium de *Cometa*, qui a. 1471. Septima die Januarij media nocte in oriente apparuit, autore *Philippo Peregino*, qui se mare transgressum dicit. Vide de hoc *Cometa Stanisl. Lubienieci Theatrum* P. II. p. 300. Nostri vaticinia in allegoriam de *Aquila* aliquantis per ad humilia Animalia depressa, sed vires volatumque resumente defiunt, quibus immorari non est operae pretium.

Fol. 152. manu Sec. XIV. *Traetatus*, ut in calce, *Magistri Arseginiri.* Collectio Sententiarum et Proverbiorum ad Vitam recte instituendam nullo certo procedens ordine, cuius Prooemium a Librario non parum depravatum ita incipit: *Quicumque sapit hijs regulis meliora dum laudet qui pociora cessit &c.* De fontibus suis ita: quedam sunt ex ipso ydyomate deriuata. quedam ex *Audorum* et *philosophorum* volumini bus deflorata. Collectio ipsa inchoat: *In quolibet factu pars potentia (praincipia?) est inchoare. nam res incepta media est peracta. &c.* et finit: *Magna vobis est. si dissimilare non voltis. necessitas pro-*

Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 4763

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. I. Pars III. Wien 1795.

2885

L I T U R G I C I .

2886

probitatis indicta cum ante oculos agitis iudicis cuncta cernentis. E nomine Autoris corrupto extundo Arseninum Patavinum Grammaticum, qui circa an. 1216. Quadrigam edidit constantem Regulis grammaticis, Sententiis, Proverbiis et Epistolis visam in antiquis membranis Bern. Scar-

deonio, ut ipse testatur de Antiquit. Urbis Patav. &c. p. 229. Itaque hujus Quadrigae medium Codex noster exhibet, in cuius Theca anteriore varia notata leguntur, e quibus conjicias, eum alicubi circa Coloniam conscriptum fuisse. Inter alia Dicta istud occurrit:

Benedicite

*De la Jeunesse de nostre frere de Barry.
De la saigesse de duc de Calabre.
De baultre cudance (cuidance, cogitatio) de Bourbon.
De lorgeul de celluj de Brytaigne.
De puissance de conte de Charloys.
Et de lorribilitate de Conte darmyniack.
Libera nos domine.*

Quod deinceps et germanice redditur.

DCCXCVIII.

75 Codex chartaceus lat. Sec. XVI. Folior. 249. f. nigro rubroque paene alternis scriptus hunc praefert titulum: *Instrumentum Liturgicum cum suo apparatu, continens videlicet omnia christiana pietatis officia per totum annum solennia, secundum catbolicae veritatis stylum e sacris potissimum literis confedium &c.* Invenias itaque hic Schemata Horarum Canoniarum, Sacrificiorum Missae, aliorumque sacrorum Rituum formulæ, sed quæ ferme semper a recepto Ecclesiae usu abludant,

ita ut ignotus hic autor limam illi, si Superis placet, adhibere voluisse videatur. In novos ubique *Hymnos*, novas *Praefationes*, *Orationesque* incurras. Delibabimus quaedam. *Oratio ad primam Missam in Noite Nativitatis Domini* ita corrumpitur: *Deus, qui banc pacatissimam noctem ueri luminis ortu fecisti clarescere, fac etiam quæsumus illuminari nos interius, illustrari exterius, carere tenebrarum offenditionibus, et lucere charitatis omniumque uitutum aliarum operibus. Per ipsum Dominum &c.* Eleganti hymno in Festo D. Johannis Bapt. *Antra deferti &c.* substituitur sequens:

Mira